

(*)Escola de Enxeñaría Industrial

Information

For additional information about the centre and its degrees visit the centre's website <https://eei.uvigo.es/>

(*)Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V04M120V06106	Car industry	1st	3
V04M120V06107	Numerical design and simulation	1st	3
V04M120V06108	Automotive Materials	1st	3
V04M120V06109	4.0 technologies	1st	4
V04M120V06110	Transversal processes in the automobile industry	1st	4
V04M120V06111	Structure, body and finishes	1st	4
V04M120V06112	Power system	1st	4
V04M120V06113	Stamping	1st	3
V04M120V06114	Ferry	1st	3
V04M120V06217	Design and concept.	2nd	3
V04M120V06218	Vehicular dynamics	2nd	3
V04M120V06219	Electrical and electronic systems	2nd	3
V04M120V06220	The autonomous and connected vehicle	2nd	3
V04M120V06221	Assembly and painting	2nd	3
V04M120V06222	Lean Management	2nd	3
V04M120V06223	External practices	2nd	3
V04M120V06225	Master's Thesis	2nd	8

IDENTIFYING DATA

A industria do automóvil

Subject	A industria do automóvil			
Code	V04M120V06106			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel			
Lecturers	Coira Durán, José Ramón Fernández Vilán, Ángel Manuel Lozano Lozano, Luis Manuel Paul Tomillo, Ana Sánchez Pons, Francisco			
E-mail	avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Introducción á enxeñaría de produto e enxeñaría de procesos na industria da automoción			

Competencias

Code

A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B3	Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
B6	Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.
B7	Que os estudantes adquieran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.
B8	Que os estudantes adquieran capacidade de análise e síntese.
C1	Posúe unha visión xeral da industria do automóbil e dos seus procesos de desenvolvemento e industrialización para distinguir todos os aspectos involucrados.
C15	Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.
D1	Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.
D3	Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
D5	Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
D6	Comunicación oral e escrita na propia lingua.
D7	Iniciativa e espírito emprendedor.
D8	Habilidades nas relacións interpersoais.
D9	Motivación pola calidade.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Describir os aspectos xerais da industria do automóbil.

B8

C1

C15

D1

D6

D7

Identificar os procesos de desenvolvemento e industrialización dun automóbil.	A3 B3 B8 C1 C15 D1 D3 D7
Avaliar as distintas estratexias de desenvolvemento e industrialización dun automóbil.	A3 A5 B3 B6 B7 B8 C1 C15 D1 D3 D5 D9
Identificar, desenvolver e analizar os procesos involucrados no desenvolvemento dun automóbil	A3 A5 B3 B6 B8 C1 C15 D1 D3 D5 D7 D8 D9

Contidos

Topic

- 1 A industria do automóbil
- 2 O proceso de desenvolvemento dun automóbil
- 3 Visión xeral dunha contorna de desenvolvemento
- 4 Deseño e concepto do automóbil
- 5 O proceso de industrialización dun automóbil
- 6 Visión xeral dunha planta de producción.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	16	30	46
Saídas de estudio	8	20	28
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.5	0	0.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.
Saídas de estudio	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.

Atención personalizada

Methodologies Description

- Saídas de estudio Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado nas visitas e saídas a empresas.

Lección maxistral Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia,durante a súa exposición maxistral.

Avaliación		Description	Qualification Training and Learning Results				
Exame de preguntas obxectivas		Exame escrito. Preguntas de selección entre varias opcións. Avaliación resultados de aprendizaxe: "Identificar os procesos de desenvolvemento e industrialización dun automóbil." "Avaliar as distintas estratexias de desenvolvemento e industrialización dun automóbil."	50	A5 B7	B6 C15	C1 D5 D9	D3
Exame de preguntas de desenvolvemento		Probas de resposta aberta nas que o alumno deberá expor de forma escrita os seus coñecementos sobre un tema. Avaliación resultados de aprendizaxe: "Describir os aspectos xerais da industria do automóbil." "Identificar, desenvolver e analizar os procesos involucrados no desenvolvemento dun automóbil."	50	A3 A5 B8	B3 B7	C1 C15	D1 D3 D5 D6 D7 D8 D9

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Automobile Industry Introduction, Plunkett Research, 2008

Eduardo Águeda Casado, José Luis García Jiménez, Tomás Gómez Morales y José Martín Navarro, **ESTRUCTURAS DEL VEHÍCULO**, 9788428335553, 2016

Jeff Daniels, **TECNOLOGÍA DEL COCHE MODERNO**, 9788432910852, 2005

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto de presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación:

Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Aparte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web,...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adecuadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucóns reitorais respecto diso.

IDENTIFYING DATA**Deseño e simulación numéricos**

Subject	Deseño e simulación numéricos			
Code	V04M120V06107			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits 3	Choose Mandatory	Year 1	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel López Campos, José Ángel			
Lecturers	Fernández Vilán, Ángel Manuel López Campos, José Ángel Martín Ortega, Elena Beatriz			
E-mail	joseangellopezcampos@gmail.com avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Técnicas computacionais para deseño e simulación no ámbito da automoción			

Competencias

Code

- A1 Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
- A2 Que os estudantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
- A5 Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
- B2 Que os estudantes adquieran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacíons.
- B3 Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
- B4 Que os estudantes adquieran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.
- C2 Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñería da automoción.
- D2 Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.
- D4 Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
- D5 Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
- D8 Habilidades nas relacións inter persoais.
- D9 Motivación pola calidade.
- D10 Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade más xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Manexar técnicas de deseño e simulación computacionais no ámbito da enxeñaría da automoción	A1
	A2
	A5
	B2
	B3
	B4
	C2
	D2
	D4
	D5
	D8
	D9
	D10

Contidos

Topic

- 1 Enxeñaría e deseño asistidos por computador
- 2 Introdución á simulación mediante o método de elementos finitos
- 3 Introdución á simulación da dinámica de fluídos (CFD)

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	5	10	15
Traballo tutelado	0	20	20
Prácticas con apoio das TIC	9	15	24
Lección maxistral	10	6	16

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolverlos e chegar a unha solución adecuada ou correcta mediante a aplicación dos coñementos aprendidos en clase. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Traballo tutelado	O alumnado, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación do coñecemento nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais en relación coa materia a través do TIC.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	O profesor guía aos alumnos na realización dun traballo que versa sobre contidos dos temas 1 e 2.
Prácticas con apoio das TIC	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results

Resolución de problemas	Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e otros propostos para realizar de forma autónoma. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	20	A2 B4	B3	C2	D2 D4
Traballo tutelado	Avaliación dun traballo que versa sobre os contidos dos temas 1 e/ou 2 da materia. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos	80	A1 A2 A5	B2 B3 B4	C2	D2 D4 D5 D8 D9 D10

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderan expo exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Sergio Gómez González, **El gran libro de SolidWorks**, 978-84-267-2657-5, 3ª, Marcombo, 2019

Sergio Gómez González, **El gran libro de SolidWorks Simulation**, 9788426723710, 1ª, Marcombo, 2016

Complementary Bibliography

Sergio Gómez González, **SolidWorks Práctico I**, 9788426718013, 1ª, Marcombo, 2012

Sergio Gómez González, **SolidWorks Práctico II**, 9788426718839, 1ª, Marcombo, 2012

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto de presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación:

Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser

necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Aparte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web, ...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adecuadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resoluciones reitorais respecto diso.

IDENTIFYING DATA

Materiais na automoción

Subject	Materiais na automoción			
Code	V04M120V06108			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel Pena Uris, Gloria María			
Lecturers	Cristóbal Ortega, María Julia Díaz Fernández, Belén Fernández Vilán, Ángel Manuel Figueroa Martínez, Raúl Gutián Saco, María Beatriz Pena Uris, Gloria María			
E-mail	gpena@uvigo.es avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Coñecemento dos materiais empregados na automoción e as súas características			

Competencias

Code

A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A4	Que os estudiantes saibam comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudiantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B1	Que os estudiantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvimento de proxectos no ámbito da automoción.
B2	Que os estudiantes adquieran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacíons.
B3	Que os estudiantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
B7	Que os estudiantes adquieran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.
C3	Posúe unha visión xeral dos fundamentos metalúrxicos da deformación plástica, así como dos procesos de conformado dos materiais más utilizados na automoción para utilizar con éxito as tecnoloxías de materiais.
D7	Iniciativa e espírito emprendedor.
D9	Motivación pola calidade.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Asimilar os distintos tipos de materiais.	A6 A1 A6 A2 A6 B2 C18 C18 C3 C18 C18 D11 D11 D11 D7 D11
Asimilar os requisitos básicos da industria da automoción para a realización dunha selección adecuada de materiais.	A1 A2 A6 B1 B2 C3 D11 D7 D9
Aplicar os coñecementos adquiridos sobre o comportamento dos materiais para utilizar con éxito as tecnoloxías de conformado.	A1 A6 A2 A4 A6 A5 B1 B2 B3 B7 C18 C3 C18 C18 D7 D9 D11 D11

Contidos

Topic

1 Aceiros para estampaxe

2 Aliaxes lxeiras na industria da automoción

3 Propiedades e conformado de plásticos.

Materiais compostos

Introdución aos procesos de corrosión e recubrimiento de chapa

5 Introdución á metalurxia da soldadura

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos	5	19	24
Lección maxistral	19	30.5	49.5
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.5	0	0.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	0.5	0	0.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.

Atención personalizada

Methodologies Description

Estudo de casos Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results				
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de selección entre varias opciones. Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.	60	A1 B3	B2 D9	C3	D7
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada. Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.	15	A1 A2 A4 A5	B1 B2 B3	C3	D7 D9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación dos exercicios propostos para realizar de forma autónoma. Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.	25	A1 A2 A4 A5	B2 B3 B7	C3	D7

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a legislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderan expo exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

B. Verlinden, J. Driver, I. Samajdar, R.D. Doherty, **Thermo-mechanical Processing of Metallic Materials**, Pergamon Materials Series, Elsevier, 2007

R. W Cahn, P. Haasen, E. J. Kramer, **Plastic Deformation and Fracture of Materials. Materials Science and Technology. Vol. 6**, R. W Cahn, P. Haasen, E. J. Kramer, 1993

Z. Marciniak and J.L. Duncan, **The Mechanics of Sheets Metal Forming**, Edward Arnold, 1992

H.K.D.H Bhadeshia, R. W. K Honeycombe, **Steels: Microstructures and Properties**, Third, Elsevier, 2006

T. Gladman, **The Physical Metallurgy of Microalloyed Steels**, Maney (Institute of Materials), 1997

International Iron and Steel Institute, www.worldsteel.org,

The Center for Automotive Research, www.cargroup.org,

American Iron and Steel Institute www.steel.org,

A. Brent Strong, **PLASTICS. Materials and Processing (capítulos 1-3, 5-10)**, 3rd, PEARSON Prentice Hall, 2006

Plásticos Símbolos y abreviaturas (partes 1 a 4), UNE-EN ISO 1043-1,

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma *Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto á presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade eseñando:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas *telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación:

Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Á parte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web,...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adecuadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resoluciones reitorais respecto diso.

IDENTIFYING DATA

Tecnoloxías 4.0

Subject	Tecnoloxías 4.0			
Code	V04M120V06109			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Moares Crespo, José María Fernández Vilán, Ángel Manuel			
Lecturers	Adrover Rodríguez, Rubén Fernández Barciela, Antonio Eduardo Fernández Vilán, Ángel Manuel Lluch Fernández, Marcos Moares Crespo, José María Mosquera Beceiro, Gabriel Piñón González, Gustavo Sáez López, Juan			
E-mail	jmmoares@gmail.com avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Tecnoloxías 4.0. Orientación ao seu emprego no sector da automoción			

Competencias

Code

- A1 Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
- A2 Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
- A5 Que os estudiantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que habrá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
- B2 Que os estudiantes adquieran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacíons.
- B3 Que os estudiantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
- B7 Que os estudiantes adquieran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.
- B8 Que os estudiantes adquieran capacidade de análise e síntese.
- C2 Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñería da automoción.
- C4 Identifica, deseña e aplica conceptos e tecnoloxías asociados coa Industria 4.0 para optimizar recursos e procesos no ámbito da enxeñería da automoción.
- D2 Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.
- D3 Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
- D4 Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
- D7 Iniciativa e espírito emprendedor.
- D9 Motivación pola calidade.
- D10 Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade más xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Identificar as diferentes tecnoloxías asociadas coa Industria 4.0.	A6 A1 A6 A6 A6 A6 B9 B9 B2 B9 B3 B9 B9 B8 B9 C18 C4 C18 C18 D11 D2 D4 D11 D11
--	--

Deseñar e aplicar sistemas para a automoción baseados en tecnoloxías da Industria 4.0.	A1 A2 A5 B2 B3 B7 B8 C18 C18 C2 C18 C4 C18 D11 D2 D11 D3 D11 D4 D7 D11 D9 D11 D11
--	--

Avaliar o impacto da implantación de tecnoloxías da Industria 4.0.	A1
	A2
	A5
	B2
	B3
	B8
	C18
	C2
	C18
	C18
	C4
	C18
	D11
	D2
	D3
	D4
	D11
	D11
	D11
	D7
	D11
	D9
	D10
	D11
	D11
	D11

Contidos

Topic

1 Contextualización	1.1 Orixе de i4.0 1.2 Definición 1.3 Evolución desde i3.0 1.4 Outras iniciativas semellantes a nivel mundial 1.5 Modelo de arquitectura de referencia da i4.0
2 Tecnoloxías posibilitadoras	2.1 Comunicacións inalámbricas 2.2 Comunicacións en tempo real 2.3 Integración OPC-UA 2.4 Computación na nube (Cloud computing) 2.5 Tratamento masivo de datos (Big Data) 2.6 Comunicación por proximidade (NFC) 2.7 Identificación por radio-frecuencia (RFID) 2.8 Aprendizaxe automática (Machine learning) 2.9 Aprendizaxe profunda (Deep learning) 2.10 Fabricación e montaxe flexible (FMS) 2.11 Factoría reconfigurable y "tamaño de lote 1" 2.12 Sistemas autónomos 2.13 Operadores "conectados" 2.14 Sistemas de manutención e loxística Integrados e conectados 2.15 Sistemas ciberfísicos 2.16 Internet das cousas (IoT) 2.17 Dispositivos intelixentes 2.18 Simulación, modelización e virtualización (dixital twin) 2.19 Fabricación aditiva 2.20 Realidade aumentada 2.21 Robótica móvil 2.22 Robótica colaborativa (Cobots) 2.23 Visión artificial 2.24 Exoesqueletos 2.25 Integración con sistemas de execución da Fabricación (MES) 2.26 Integración da planificación de recursos empresariais (ERP) 2.27 Integración de enerxías renovables 2.28 Ciberseguridade
3 4.0	

- 4 Introducción aos autómatas na Industria 4.0
 5 Industrialización Big Data e Visión Artificial
 6 Taller introductorio á robótica industrial
 7 Taller introductorio á fabricación aditiva
 8 AGV's Interiores/Exteriores.
 9 Vehículo autónomo e conectado

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	4	7	11
Estudo de casos	4	7	11
Prácticas con apoio das TIC	7	10	17
Prácticas de laboratorio	7	10	17
Lección maxistral	10	12	22
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	0.5	0	0.5
Traballo	0	21	21

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolverlos e chegar a unha solución adecuada ou correcta mediante a aplicación dos coñecementos aprendidos en clase. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación do coñecemento nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais en relación coa materia a través do TIC.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacions concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudio. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o *estudiantado teña que desenvolver.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Prácticas con apoio das TIC	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas de laboratorio, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results				
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de selección entre varias opciones.	40	A2	B7	C4	D3
	Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.		A5		D4	D9

Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación dos exercicios propostos para realizar de forma autónoma. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	25	A1 A2 A5 B7 B8	B2 B3 C4 D7 D9	C2 C4 D4 D7 D9	D2 D3 D4 D7 D9
Traballo	O alumnado debe realizar un traballo no que se analice un tema proposto polo profesor relacionado coa industria 4.0, desenvolvendo e aplicando coñecementos adquiridos en clase. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	35	A1 A2 A5 B7 B8	B2 B3 C4 D7 D9	C2 C4 D7 D9	D3 D4 D7 D9 D10

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a legislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto da presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación:

Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Á parte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web, ...) para que o

alumnado sen asistencia presencial poida seguir adecuadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucións reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA

Procesos transversais na industria do automóvil

Subject	Procesos transversais na industria do automóvil			
Code	V04M120V06110			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits 4	Choose Mandatory	Year 1	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández González, Arturo José Fernández Vilán, Ángel Manuel			
Lecturers	Alonso Nocelo, Josefina Cameselle Fernández, Claudio Cernadas Arcas, José Manuel Fenollera Bolíbar, María Inmaculada Fernández González, Arturo José Fernández Vilán, Ángel Manuel Goicoechea Castaño, María Iciar Méndez Pereira, Rogelio Paul Tomillo, Ana Prado Prado, Jose Carlos Silvosa Marín, José Aurelio			
E-mail	ajfdez@uvigo.es avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Formación en contidos transversais da industria da automoción.			

Competencias

Code

- A1 Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
- A2 Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
- A5 Que os estudiantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
- B1 Que os estudiantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvimento de proxectos no ámbito da automoción.
- B2 Que os estudiantes adquieran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacions.
- B3 Que os estudiantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
- B4 Que os estudiantes adquieran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudios, informes e outros traballos análogos.
- B6 Que os estudiantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.
- B7 Que os estudiantes adquieran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.
- B8 Que os estudiantes adquieran capacidade de análise e síntese.
- C2 Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñería da automoción.
- C15 Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.
- D1 Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.
- D2 Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.
- D4 Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
- D5 Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.

D6	Comunicación oral e escrita na propia lingua.
D8	Habilidades nas relacións interpersoais.
D9	Motivación pola calidade.
D10	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Interpretar e xestionar proxectos no sector da automoción.	A1 A6 A2 A6 A5 B1 B2 B3 B4 B8 C18 C18 C2 C18 C15 D11 D1 D2 D11 D4 D9 D10
Interpretar e xestionar o aprovisionamento e a loxística de empresas do sector da automoción.	A1 A2 B1 B3 B4 B8 C2 C15 C18 C18 C18 C18 C18 C18 C18 C18 C18 C18 C18 D11 D1 D2 D11 D11 D4 D5 D11 D11 D9 D11 D11 D11 D11

Interpretar e planificar técnicas de calidade en empresas do sector da automoción.	A1 A2 B1 B2 B3 B4 B6 B8 C2 C18 C18 C18 C18 C15 D1 D2 D4 D11 D5 D11 D6 D8 D9 D10
Manexar equipos humanos do sector da automoción.	A1 A2 B1 B3 B6 B7 B8 C18 C18 C18 C18 C18 C15 D1 D4 D11 D11 D6 D8 D10
Interpretar e xestionar aspectos ambientais na industria da automoción.	A1 A2 B1 B2 B3 B6 B8 C18 C18 C18 C18 C18 C15 D1 D4 D11 D5 D11 D9

Interpretar e planificar técnicas de xestión da innovación.	A1
	A2
	A6
	A5
	B1
	B2
	B3
	B4
	B6
	B8
	C18
	C18
	C2
	C18
	C15
	C18
	C18
	C18
	C18
	D1
	D2
	D4
	D9
	D10

Contidos

Topic

1 Xestión de proxectos	1.1 Creación do Planning do proxecto (liña Base). EDT. Calendarios. Asignación recursos 1.2 Seguimento do Proxecto. Técnica do Valor Gañado. Curva S de avance do proxecto 1.3. Xestión de proxectos con axilidade. Método Scrum
2 Aprovisionamento, loxística e técnicas de calidade	2.1. O concepto de loxística (Canle loxística/""Supply Chain""). Loxística de colaboración 2.2. Mellora continua e sistemas de participación do persoal 2.3. Xestión da calidade. ISO 9001 e IATF 16949 2.4. Control estatístico do proceso (SPC)
3 Xestión de innovación	
4 Medio e sustentabilidade	4.1 Xestión de residuos e análises ciclo de vida 4.2 Solución ambiental nunha factoría
5 Recusos humanos	5.1 Persoas 5.2 Organización 5.3 Clima Social
6 Comunicacións en público	

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	4	6	10
Estudo de casos	3	6	9
Prácticas con apoio das TIC	4	10	14
Saídas de estudio	5	3	8
Lección maxistral	16	22	38
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.5	0	0.5
Traballo	0	20	20

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description	
Resolución de problemas	Actividade na que se formulaan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolverlos e chegar a unha solución adecuada ou correcta mediante a aplicación dos coñecementos aprendidos en clase. Adóitase utilizar como complemento da lección maxstral.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación do coñecemento nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais en relación coa materia a través do TIC.
Saídas de estudio	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo
Lección maxstral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Prácticas con apoio das TIC	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Saídas de estudio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Resolución de problemas	Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma polos distintos profesores. Avalánse os seguintes resultados de aprendizaxe: _ Interpretar e xestionar proxectos no sector da automoción. _ Interpretar e xestionar o aprovisionamento e a loxística de empresas do sector da automoción	30	A1 A2 A5	B1 B2 B3	C15 D2 D4	D1 D2 D4
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de selección entre varias opcións. Avalánse os seguintes resultados de aprendizaxe: _ Interpretar e xestionar proxectos no sector da automoción. _ Manexar equipos humanos do sector da automoción. _ Interpretar e xestionar aspectos ambientais na industria da automoción.	15	A2	B1 B2 B8	C15	D1 D4 D9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada. Avalánse os seguintes resultados de aprendizaxe: _ Interpretar e xestionar o aprovisionamento e a loxística de empresas do sector da automoción. _ Interpretar e planificar técnicas de calidade en empresas do sector da automoción.	20	A1 A2	B1 B2 B8	C15	D1 D2 D4 D5 D6 D9
Traballo	O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polos profesores, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase. Avalánse os seguintes resultados de aprendizaxe: _ Interpretar e xestionar proxectos no sector da automoción. _ Manexar equipos humanos do sector da automoción. _ Interpretar e xestionar aspectos ambientais na industria da automoción. _ Interpretar e planificar técnicas de xestión da innovación.	35	A1 A2 A5	B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8	C2 C15 D4 D5 D6 D8 D9 D10	D1 D2 D4 D5 D6 D8 D9 D10

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderan expo exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

PMBOK 2017, 9781628251845, 6, PROJECT MANAGEMENT INSTITUTE, 2017

Microsoft Project 2016, 978-2-409-00285-4, Ediciones eni, 2016

Prado, J.C., García Arca, J., Fernández González, A.J, **Fundamentos de Gestión de la Producción**, ISBN: 978-84-17946-30-2 (impreso), 978-84-17946-31-9 (digital), 1^a, Dextra, 2020

REDDY, Krishna R.; CAMESELLE, Claudio; ADAMS, Jeffrey A, **Sustainable Engineering: Drivers, Metrics, Tools, and Applications.**, John Wiley & Sons, 2019

Complementary Bibliography

Norma ISO 9001 versión 2015, 2015

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto da presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación:

Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios *telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Á parte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web, ...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adequadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucións reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA

Estructura, carrocería e acabados

Subject	Estructura, carrocería e acabados			
Code	V04M120V06111			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	4	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel López Campos, José Ángel			
Lecturers	Abellás Rosende, José Carlos Chapela Rodríguez, José Antonio Fernández Vilán, Ángel Manuel Herrera TardagUILA, Miguel Ángel Iglesia Tejedor, José María de la López Campos, José Ángel Martín Ortega, Elena Beatriz Muiña Otero, Alfonso Benito Orduña Castiñeira, Walter Pérez Pérez, Javier Santísima Trinidad García, Héctor Iván Tielas Macía, Alberto			
E-mail	joseangellopezcampos@gmail.com avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description				

Competencias

Code

A2	Que os estudantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B1	Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.
B2	Que os estudantes adquieran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacíons.
B3	Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
B4	Que os estudantes adquieran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.
B5	Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumplimento.
B6	Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.
B7	Que os estudantes adquieran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.
B8	Que os estudantes adquieran capacidade de análise e síntese.
C2	Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñería da automoción.
C6	Identifica, deseña e aplica conceptos e tecnoloxías asociados coa carrocería e os acabados do automóbil.
D2	Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.
D4	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
D5	Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
D7	Iniciativa e espírito emprendedor.
D9	Motivación pola calidade.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar, desenvolver e analizar os elementos da carrozaría.	A6 A6 A2 A6 A6 A6 A5 B1 B2 B9 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B9 B9 B9 B9 C2 C6 C18 C18 C18 C18 C18 D2 D4 D5 D7 D9
Identificar, desenvolver e analizar os acabados internos.	A6 A6 A2 A6 A6 A6 A5 B1 B2 B9 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B9 B9 B9 B9 C2 C6 C18 C18 C18 C18 C18 D2 D4 D5 D7 D9

Identificar, desenvolver e analizar os acabados externos.	A6
	A2
	A6
	A6
	A5
	B1
	B2
	B3
	B4
	B5
	B6
	B7
	B8
	C2
	C18
	C6
	C18
	C18
	C18
	D2
	D11
	D4
	D5
	D7
	D9
	D11

Contidos

Topic

- 1 Funcións e compoñentes externos
- 2 Funcións e compoñentes de interior
- 3 Proceso e ferramenta de desenvolvemento de estrutura
- 4 Conceptos de seguridade
- 5 Rixidez e durabilidade de carrozaría
- 6 Desenvolvemento con prototipos virtuais
- 7 Deseño de carrozaría mediante CAE
- 8 Análise estrutural da carrozaría mediante CAE
- 9 Análise aerodinámico da carrozaría mediante CAE
- 10 Prácticas con ferramentas de desenvolvemento
- 11 Prácticas de fabricación rápida. Moldes. Matrices
- 12 Prácticas de exemplos de acabado

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos	3	6	9
Prácticas de laboratorio	12	10	22
Saídas de estudio	7	5.5	12.5
Resolución de problemas de forma autónoma	2	6	8
Lección maxistral	8	9	17
Exame de preguntas obxectivas	0.3	0	0.3
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.7	0	0.7
Traballo	0	30	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	0.5	0	0.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Saídas de estudio	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática/laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Saídas de estudio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de selección entre varias opciones. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	30	A2	B2	C6	D4
				B8		D9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	15	A2	B1		D4
			A5	B2		D5
				B3		D7
				B4		
				B6		
				B8		
Traballo	O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase. Resultados de aprendizaxe: avalánse todos.	30	A2	B1	C2	D2
			A5	B2	C6	D4
				B3		D5
				B4		D7
				B5		D9
				B6		
				B7		
				B8		
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma.	25	A2	B1	C2	D2
			A5	B2	C6	D4
				B3		D5
				B4		D7
				B5		D9
				B6		
				B7		
				B8		

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro,BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliação salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Julian Weber, **Automotive Development Processes**, 978-3-642-01253-2, SPRINGER,

Lee, Yung-Li; Pan, Jwo; Hathaway, Richard; Barkey, **Fatigue Testing and Analysis: Theory and Practice**, Butterworth-Heinemann, 2004

Donald E. Malen, **Fundamentals of Automobile Body Structure Design**, 978-0-7680-2169-1, SAE International,

Jason C. Brown, A. John Robertson, Stan T. Serpento, **Motor Vehicle Structures : Concepts and Fundamentals**, 9780768009095, Society of Automotive Engineers, 2001

J. Katz., **New Directions in Race Car Aerodynamics**., Bentley, 2006

J. Katz & Plotkin., **Low Speed Aerodynamics**, Cambridge University Press, 2001

Homsy et al, **Mecánica de Fluidos Multimedia**, Cambridge University Press, 2000

BLAZEK, J., **Computacional Fluid Dynamics: Principles and Applications**, Elsevier, 2001

FERZIGER, J., MILOVAN, P., **Computational Methods for fluid Dynamics**, 2^a, Springer, 1999

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto de presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de *tutorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación:

Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios *telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Á parte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en *Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web,□) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adecuadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucóns reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA**Sistema motopropulsor**

Subject	Sistema motopropulsor			
Code	V04M120V06112			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits 4	Choose Mandatory	Year 1	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel Porteiro Fresco, Jacobo			
Lecturers	Fernández Vilán, Ángel Manuel Patiño Vilas, David Porteiro Fresco, Jacobo Segovia Romero, Miguel Valencia Salgado, Marcial			
E-mail	porteiro@uvigo.es avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Sistemas *motopropulsores para automoción			

Competencias

Code

- A1 Posuir e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
- A2 Que os estudantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
- A5 Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
- B1 Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.
- B2 Que os estudantes adquieran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacíons.
- B3 Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
- B4 Que os estudantes adquieran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.
- B5 Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.
- B8 Que os estudantes adquieran capacidade de análise e síntese.
- C2 Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñería da automoción.
- C7 Selecciona e desenvolve o deseño conceptual dun sistema motopropulsor (térmico, híbrido ou eléctrico) que se adecúe aos requisitos específicos dun vehículo automóbil.
- C15 Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.
- D3 Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
- D4 Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
- D5 Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
- D6 Comunicación oral e escrita na propia lingua.
- D7 Iniciativa e espírito emprendedor.
- D9 Motivación pola calidade.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Asimilar as particularidades técnicas, as vantaxes e os inconvenientes dos diferentes sistemas motopropulsores	A1 A2 B1 B2 B3 B4 B8 C7 D3 D4 D6 D9
Escoller e dimensionar os compoñentes principais do sistema motopropulsor que se adecúen aos requisitos dun vehículo automóbil	A1 A2 A5 B1 B2 B4 B5 B8 C2 C7 C15 D3 D4 D5 D7 D9
Seleccionar e dimensionar as baterías de vehículos híbridos e eléctricos	A1 A2 A5 B1 B2 B4 B5 B8 C2 C7 C15 D3 D4 D5 D7 D9

Contidos

Topic

- 1 Compoñentes principais do sistema motopropulsor
- 2 Integración no vehículo
- 3 Arquitectura do sistema motopropulsor
- 4 Sistemas motopropulsores térmicos
- 5 Sistemas motopropulsores híbridos
- 6 Sistemas motopropulsores eléctricos
- 7 Baterías e sistemas de xestión da enerxía
- 8 Sistemas de recarga
- 9 Seguridade eléctrica
- 10 Tendencias do sector a curto e medio prazo
- 11 Validación e Ciclos de ensaio/homologación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de laboratorio	2	3	5
Saídas de estudio	2	0	2
Prácticas con apoio das TIC	2	4.5	6.5
Traballo tutelado	2	4	6

Lección maxistral	24	25	49
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Traballo	0	30	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.5	0	0.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	0.5	0	0.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Saídas de estudo	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación do coñecemento nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais en relación coa materia a través do TIC.
Traballo tutelado	Os estudantes, de maneira individual ou en grupo, elaboran un documento sobre a temática da materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática/laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Saídas de estudo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Prácticas con apoio das TIC	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	O profesor guía aos alumnos na realización dun traballo.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de selección entre varias opciones. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	40	A1 B8	B2 C15	C7 D4	D3 D4
Traballo	O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	40	A1 A2 A5 B4 B5 B8	B1 B2 B3 C15 D5 D6 D7 D8	C2 C7 D3 D4 D5 D6 D7 D8	D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	10	A1 A2 B8	B2 C15	C7 D4	D3 D4 D6 D7 D8 D9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	10	A1 A2 A5 B4 B8	B1 B2 B3 C15 D4 D7 D8	C7 D4 D7 D8	D3 D4 D7 D8

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente

aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

John B. Heywood, **Internal combustion engine fundamentals book**, 9781260116106, 2^a, McGraw-Hill Education, 2018

Kevin L. Hoag, **Vehicular engine design Book**, 978-3-7091-1859-7, Springer, 2016

John G. Hayes G. Abas Goodarzi, **Electric Powertrain: Energy Systems, Power Electronics and Drives for Hybrid, Electric and Fuel Cell Vehicles**, 9781119063643, 1^a, John Wiley & Sons Ltd., 2017

Complementary Bibliography

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto da presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación:

Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliação adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Á parte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web,...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adequadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucións reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA**Estampación**

Subject	Estampación			
Code	V04M120V06113			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel Feijoó Vázquez, Iria			
Lecturers	Cantón Blanco, Gerardo Castro Alonso, José Angel Feijoó Vázquez, Iria Fernández Vilán, Ángel Manuel López Campos, José Ángel Padilla Lorenzo, Pedro Pérez Núñez, Manuel			
E-mail	ifeijoo@uvigo.es avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Procesos e materiais de estampaxe na industria da automoción.			

Competencias

Code

A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B2	Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacíons.
B5	Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.
B6	Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.
B8	Que os estudantes adquieran capacidade de análise e síntese.
C3	Posúe unha visión xeral dos fundamentos metalúrxicos da deformación plástica, así como dos procesos de conformado dos materiais más utilizados na automoción para utilizar con éxito as tecnoloxías de materiais.
C11	Posúe unha visión xeral dos procesos de estampaxe como parte das técnicas produtivas empregadas na industria da automoción.
C15	Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.
D1	Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.
D3	Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
D9	Motivación pola calidade.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Identificar e analizar os procesos de estampaxe na industria da automoción.	A3 B2 B6 B8 C3 C11 D1 D3 D9
---	---

Identificar e analizar os útiles e a maquinaria empregados nos procesos de estampaxe da industria da automoción.	A3
	B2
	B5
	B6
	B8
	C3
	C11
	C15
	D1
	D3
	D9

Contidos

Topic

- 1 Aceiros para ferramentas de estampaxe
- 2 Útiles en estampaxe
- 3 Máquinas de proceso en estampaxe
- 4 Manipulacións en embutición
- 5 Loxística en estampaxe
- 6 Simulación FEM en procesos de estampaxe

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Saídas de estudio	10	10	20
Estudo de casos	2	1	3
Traballo tutelado	3	3	6
Lección maxistral	9	30	39
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	6	6
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.5	0	0.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Saídas de estudio	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Traballo tutelado	O alumnado, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.

Atención personalizada

Methodologies Description

Saídas de estudio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou otros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	O profesor guía aos alumnos na realización dun traballo que versa sobre contidos da materia

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results				
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma. Resultados de aprendizaxe: Avalíanse todos.	20	A3	B2	C3	D1
				B5	C11	D3
				B6	C15	D9
				B8		

Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de selección entre varias opciones. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	5	A3	B2	C3	D1 B8 C11 D3 C15
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	15	A3	B2	C3	D1 B5 C11 D3 B8 C15 D9

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro,BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanxe expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.
2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.
3. Respecto da presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación:

Realizaranse probas *telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Á parte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web, ...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adequadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucións reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA**Ferraxe**

Subject	Ferraxe	Choose	Year	Quadmester
Code	V04M120V06114	Mandatory	1	1c
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits			
	3			
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel Cristóbal Ortega, María Julia			
Lecturers	Cristóbal Ortega, María Julia Da-Rocha Guisande, Rafael Fernández Vilán, Ángel Manuel Graña Blanco, Fortunato Lozano Lozano, Luis Manuel Puga Formigo, Manuel Riveiro Rodríguez, Antonio			
E-mail	mortega@uvigo.es avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Procesos propios da zona de ferraxe nunha planta de producción.			

Competencias

Code

A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B2	Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacíons.
B5	Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.
B6	Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.
B8	Que os estudantes adquieran capacidade de análise e síntese.
C3	Posúe unha visión xeral dos fundamentos metalúrxicos da deformación plástica, así como dos procesos de conformado dos materiais más utilizados na automoción para utilizar con éxito as tecnoloxías de materiais.
C12	Posúe unha visión xeral dos procesos de ferraxe como parte das técnicas produtivas empregadas na industria da automoción.
C15	Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.
D1	Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.
D3	Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
D9	Motivación pola calidade.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Identificar e analizar os procesos de ferraxe na industria da automoción.	A3 B2 B6 B8 C3 C12 D1 D3 D9
---	---

Identificar e analizar as técnicas de unión empregadas nos procesos de ferraxe na industria da automoción.	A3 B2 B5 B6 B8 C3 C12 C15 D1 D3 D9
Identificar e analizar os medios empregados nos procesos de ferraxe na industria da automoción.	A3 B2 B6 B8 C3 C12 D1 D3 D9
Identificar e analizar as técnicas de calidade empregadas nos procesos de ferraxe na industria da automoción	A3 B2 B5 B6 B8 C3 C12 C15 D1 D3 D9

Contidos

Topic

1 Introdución á zona de ferraxe

2 Concepción do proceso

3 Procesos de soldeo

3.1 Soldadura por arco eléctrico

3.2 soldadura por resistencia e soldadura forte

3.3 Soldadura láser

4 Prensas. Maquetas. Robots

5 Clinchado. Engastado. Aparafusado

6 Calidade en ferraxe

7 Retoques

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	9	19	28
Sáidas de estudo	10	15	25
Estudo de casos	2	6	8
Traballo tutelado	3	10	13
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.5	0	0.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.
Sáidas de estudo	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Traballo tutelado	O estudiantado, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.
-------------------	---

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado	O profesor guía aos alumnos na realización dun traballo relacionado cos temas da materia.
Saídas de estudio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Description	Qualification		Training and Learning Results		
Traballo tutelado	O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema propuesto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	20	A3	B2 B5 B6 B8	C3 C12 C15	D1 D3 D9
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de selección entre varias opciones. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	60	A3	B2 B8	C3 C12	D3 D9 C15
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	20	A3	B2 B6 B8	C3 C12 C15	D1 D3

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaliación salvo autorización expresa.

O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Reina Gómez, M, **Soldadura de los aceros. Aplicaciones**, 9788461605781, 5, Weld-Work, 2012

Hernández Riesco, G, **Manual del soldador (Capítulos 1,13,16,17,19)**, Cesol, 2014

Fº Abad Gómez, José Mª Bisbe Fábregas, **Manual Abad-Bisbe para la Soldadura por Resistencia (Capitulos1-5)**, AUTOR-EDITOR, 2002

M. Dorronsoro, **La tecnología laser. Fundamentos, aplicaciones tendencias**, 8448102606, McGraw-Hill, 1996

Katayama, Seiji, **Handbook of laser welding technologies.**, 978-0-85709-264-9, Elsevier, 2013

Complementary Bibliography

Giachino, J.W.; Weeks, W, **Técnica y práctica de la soldadura**, 978-84-291-6053-6, 1, Reverté,

William Hines, Douglas Montgomery y otros., **Probabilidad y estadística para ingeniería y administración**, 9789682606557, Cesca, 1992

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto da presente guía docente, modifícase en caso de non *presencialidad segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de *tutorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación:

Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios *telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Á parte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web, ...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adecuadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucóns reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA				
Ensaios e validación				
Subject	Ensaios e validación			
Code	V04M120V06217			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel			
Lecturers	Fernández Vilán, Ángel Manuel García Ballesteros, Samuel Martínez Caneiro, Fernando Nogueiras Meléndez, Andres Augusto Pérez Pérez, Javier Rivero Graña, Eduardo Torres Fernández, Enrique Vieites Estévez, Javier Yáñez Alfonso, Pablo			
E-mail	avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Técnicas de ensaio e *validación de modelos na enxeñaría de produto na automoción.			

Competencias				
Code				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
B1	Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.			
B3	Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.			
B4	Que os estudantes adquieran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.			
B6	Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.			
B8	Que os estudantes adquieran capacidade de análise e síntese.			
C5	Posúe e manexa técnicas de desenvolvemento, ensaio e validación de vehículos no ámbito da automoción.			
C8	Identifica os elementos mecánicos que componen un vehículo e analiza a súa dinámica para comprender o seu comportamento.			
C15	Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.			
D2	Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.			
D4	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.			
D5	Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.			
D6	Comunicación oral e escrita na propia lingua.			
D7	Iniciativa e espírito emprendedor.			
D9	Motivación pola calidade.			

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results

Identificar, analizar e aplicar técnicas de ensaio e validación	A1 A2 A3 B1 B3 B8 C5 C8 C15 D2 D4 D6 D7 D9
Manexar técnicas computacionais enfocadas ao deseño, ensaio e validación de vehículos.	A1 A2 A3 B1 B3 B4 B6 B8 C5 C15 D2 D4 D5 D7 D9

Contidos

Topic

- 1 Introducción a ensaios
- 2 Ensaio físicos
- 3 Ensaio de seguridade
- 4 Ensaio de vida serie
- 5 Desenvolvemento de métodos de ensaios de fiabilidade
- 6 Ensaio regulamentarios de abrintes
- 7 Ensaio de carrozaría, acabados internos e externos
- 8 Ensaio de compatibilidade electromagnética
- 9 Ensaio mediante CAE de vibración e acústicos

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	8	14.5	22.5
Estudo de casos	7	7	14
Prácticas de laboratorio	2	2	4
Saídas de estudo	7	3	10
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.5	0	0.5
Traballo	0	17	17
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	6.5	6.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc)
Saídas de estudio	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Saídas de estudio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática/laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de selección entre varias opcións. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	30	A1 B8	B6 C8	C5 D9	D4 C15
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada. Resultados de aprendizaxe: avalánse todos.	20	A1 A2 A3	B1 B3 B4	C5 C8 C15	D4 D5 D6 B6 B7 B8 D7 D9
Traballo	O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase. Resultados de aprendizaxe: avalánse todos.	30	A1 A2 A3	B1 B3 B4	C5 C8 C15	D2 D4 D5 B6 B7 B8 D6 D7 D9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma. Resultados de aprendizaxe: avalánse todos.	20	A1 A2 A3	B1 B3 B4	C5 C8 C15	D2 D4 D5 B6 B7 B8 D6 D7 D9

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaluación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Non se permitirá a utilización de ningún dispositivo electrónico durante as probas de avaluación salvo autorización expresa. O feito de introducir un dispositivo electrónico non autorizado na aula do exame será considerado motivo de non superación da materia no presente curso académico e a cualificación global será de suspenso (0.0).

Calendario de exames: Esta información pódese consultar de forma actualizada no calendario do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Eurolex: <http://eur-lex.europa.eu/es/index.htm>,

UNECE: <http://live.unece.org/trans/main/welcwp29.html>,

Euro NCAP: <http://es.euroncap.com/es/home.aspx>,

Directiva 2007/46/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 5 de septiembre de 2007, por la que se crea un marco para la homologación de los vehículos de motor y de los remolques, sistemas, componentes y piezas de repuesto.
<http://europa.eu/>,

Recomendación

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto a presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación: Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliação adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Aparte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web, ...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adecuadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resoluciones reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA**Dinámica vehicular**

Subject	Dinámica vehicular			
Code	V04M120V06218			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel			
Lecturers	Cereijo Fernández, Santiago Fernández Vilán, Ángel Manuel Izquierdo Belmonte, Pablo Sáez Tort, Alberto			
E-mail	avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Análise do comportamento dinámico do automóvil.			

Competencias**Code**

- A2 Que os estudantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
- A4 Que os estudantes saibam comunicar as súas conclusións de os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
- A5 Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
- B1 Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.
- B4 Que os estudantes adquiran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.
- B5 Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.
- B8 Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.
- C2 Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñería da automoción.
- C5 Posúe e manexa técnicas de desenvolvemento, ensaio e validación de vehículos no ámbito da automoción.
- C8 Identifica os elementos mecánicos que componen un vehículo e analiza a súa dinámica para comprender o seu comportamento.
- D4 Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
- D9 Motivación pola calidade.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Examinar o comportamento de neumáticos e a súa influencia na dinámica	A2 B5 B8 C5 C8 D4 D9
---	--

Identificar elementos e tipos de suspensións en automoción.	A6 A2 B9 B1 B8 B9 C18 C5 C18 C8 D4
Identificar os principais sistemas de control de chasis e avaliar o seu funcionamento básico.	A2 A4 B4 B5 B8 C5 C8 D4 D9
Avaliar o comportamento dinámico dun vehículo, as súas restricións, así como a influencia do axuste por elementos do chasis.	A2 A4 A5 B9 B1 B9 B9 B9 B5 B8 C2 C5 C8 C18 C18 C18 D11 D11 D11 D4 D9

Contidos

Topic

1 Dinámica vehicular. Fundamentos	1.1 Introducción 1.2 Dinámica lonxitudinal: prestacións e freado 1.3 Dinámica lateral: sistema de dirección 1.4 Dinámica vertical: sistema de suspensión
2 Pneumáticos, suspensións	
3 Freos, sistemas unión ao chan, axuda á dinámica. Ensaios e validacións	
4 Prácticas con ferramentas de dinámica vehicular. Exemplos en pistas de probas	

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Saídas de estudo	4	2	6
Prácticas con apoio das TIC	3	4	7
Resolución de problemas	5	12	17
Lección maxistral	12	12	24
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.5	0	0.5
Traballo	0	20	20

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Saídas de estudo	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación do coñecemento nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e prodementais en relación coa materia a través do TIC.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolverlos e chegar a unha solución adecuada ou correcta mediante a aplicación dos coñecementos aprendidos en clase. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudantado teña que desenvolver.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Saídas de estudo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Prácticas con apoio das TIC	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaliación		Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas		Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	50	A2 B1 C2 D4 A4 B4 C5 D9 A5 B8 C8
Exame de preguntas obxectivas		Preguntas de selección entre varias opcións. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	10	A2 B8 C5 D4 C8 D9
Exame de preguntas de desenvolvemento		Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	10	A2 B4 C2 D4 A4 B8 C5 D9 A5 C8
Traballo		O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	30	A2 B1 C2 D4 A4 B4 C5 D9 A5 B5 C8 B8

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Bibliografía. Fontes de información
Basic Bibliography
Pablo Luque, Ingeniería del automóvil : sistemas y comportamiento dinámico , Thomson, 2004
Manuel Arias-Paz, Manual de Automóviles , Dossat, 2001

Complementary Bibliography

Cascajosa Soriano, Manuel, **Ingeniería de vehículos: sistemas y cálculos**, Tébar, 2007

José Font Mezquita, **Tratado sobre automóviles**, UPV, 2006

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto da presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación: Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Aparte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web, ...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adecuadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resoluciones reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA

Sistemas eléctricos e electrónicos

Subject	Sistemas eléctricos e electrónicos			
Code	V04M120V06219			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel			
Lecturers	Fernández Vilán, Ángel Manuel López Fernández, Xosé Manuel Paul Tomillo, Ana Sánchez Pons, Francisco Segovia Romero, Miguel			
E-mail	avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Sistemas eléctricos e electrónicos do automóvil.			

Competencias

Code

A1	Possuir e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A4	Que os estudantes saibam comunicar as súas conclusións [e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan] a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B2	Que os estudantes adquieran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacíons.
B3	Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
B5	Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.
B8	Que os estudantes adquieran capacidade de análise e síntese.
C2	Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñería da automoción.
C9	Desenvolve o deseño conceptual da rede eléctrico-electrónica dun vehículo e dos seus principais sistemas, segundo os requisitos específicos dun proxecto vehículo.
D2	Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.
D3	Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
D4	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
D5	Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
D6	Comunicación oral e escrita na propia lingua.
D7	Iniciativa e espírito emprendedor.
D8	Habilidades nas relacións inter persoais.
D9	Motivación pola calidade.
D10	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade más xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Identificar a rede eléctrico-electrónica do vehículo, abordando en detalle os seus diferentes partes principais: sistemas auxiliares, rede de abordo e buses de comunicación, sensores e actuadores, fundamentos electrónicos, funcións e sistemas de seguridade, electrónica sistema motopropulsor, funcións e sistemas de información e comunicación, sistemas de iluminación, sistemas e funcións de confort e interior e HMI.	A1 B2 B3 B8 C9 D3 D4
Asimilar o proceso de desenvolvemento e validación deste tipo de sistemas e das ferramentas principais utilizadas.	A1 A2 A4 A5 B2 B3 B5 C2 C9 D2 D3 D4 D5 D9
Escoller e dimensionar os principais compoñentes do sistema eléctrico-electrónico do vehículo que se adecuén aos requisitos específicos dun proxecto de desenvolvemento de vehículo.	A1 A2 A4 B2 B3 B5 B8 C2 C9 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10

Contidos

Topic

- 1 Introducción e procesos de desenvolvemento
- 2 Sistemas eléctricos
- 3 Buses de comunicación. Microcontroladores.
- Sensores e actuadores
- 4 Electrónica motor
- 5 Sistemas de iluminación e sinalización
- 6 Sistemas electrónicos de seguridade
- 7 Sistemas electrónicos de confort
- 8 HMI
- 9 Sistemas de información e comunicación
- 10 Prácticas de electrónica

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	8	12	20
Resolución de problemas	4	5	9
Prácticas de laboratorio	4	5	9
Saídas de estudio	8	4	12
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.5	0	0.5
Traballo	0	24	24

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description	
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolverlos e chegar a unha solución adecuada ou correcta mediante a aplicación dos coñecementos aprendidos en clase. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Saídas de estudio	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Saídas de estudio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en aulas de informática/laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Resolución de problemas	Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	30	A1 A2 B8	B2 B3 B8	C9 D4 D9	D3
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de selección entre varias opcións. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	10		A1 B3 B8	B2 C9 D4 D9	D4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	10		A1 A2 A5	B2 B3 B8	C9 D4 D6 D7 D9
Traballo	O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	50	A1 A2 A4 A5	B2 B3 B5 B8	C2 C9 D4 D5	D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaluación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Tom Denton, **AUTOMOBILE ELECTRICAL AND ELECTRONIC SYSTEMS**, Marcombo, 2016

Complementary Bibliography

Robert Bosch, **Automotive HANDBOOK**, 8, Bosch,

Fraden, J., **Handbook of modern sensors; physics, designs, and applications**, 4, Springer, 2010

Gómez, C., Paradells, J. y Caballero, J.E., **Sensores en todas partes; tecnologías y soluciones de redes inalámbricas**, Fundación Vodafone España, 2010

Robert Bosch, **Microelectrónica en el vehículo motorizado**, 2002

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto da presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación: Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Aparte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web, ...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adecuadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucións reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA

O vehículo autónomo e conectado

Subject	O vehículo autónomo e conectado			
Code	V04M120V06220			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits 3	Choose Mandatory	Year 1	Quadmester 2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel			
Lecturers	Arias Sánchez, Pedro Balado Frías, Jesús Bernárdez Morón, Diego Alberto Blanco Lorenzo, Rosa Fernández Vilán, Ángel Manuel Paul Tomillo, Ana Sánchez Pons, Francisco			
E-mail	avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Descripción e análise das tecnoloxías involucradas no desenvolvemento do vehículo autónomo e do vehículo conectado.			

Competencias

Code

- A1 Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
- A2 Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
- A3 Que os estudiantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
- A4 Que os estudiantes saibam comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
- A5 Que os estudiantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
- B1 Que os estudiantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.
- B2 Que os estudiantes adquieran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacions.
- B3 Que os estudiantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
- B4 Que os estudiantes adquieran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.
- B8 Que os estudiantes adquieran capacidade de análise e síntese.
- C2 Manexa con habilidade programas informáticos e técnicas de deseño e simulación computacionais para a resolución de problemas no ámbito da enxeñería da automoción.
- C4 Identifica, deseña e aplica conceptos e tecnoloxías asociados coa Industria 4.0 para optimizar recursos e procesos no ámbito da enxeñería da automoción.
- C10 É capaz de comprender as tecnoloxías principais e de traballar no deseño conceptual de vehículos autónomos e conectados.
- D1 Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.
- D2 Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.
- D3 Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
- D4 Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
- D5 Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
- D6 Comunicación oral e escrita na propia lingua.
- D7 Iniciativa e espírito emprendedor.
- D8 Habilidades nas relacións interpersoais.

Resultados de aprendizaxe	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar as tecnoloxías clave asociadas ao vehículo autónomo, incluíndo a análise das tecnoloxías principais de detección e percepción, de posicionamento e de control.	A6 A1 A2 A3 B1 B9 B4 B8 C18 C4 C10 C18 D11 D1 D11 D3 D11 D4 D11 D11 D11
Identificar os diferentes niveis de automatización e das funcións de condución autónoma asociadas.	A1 A2 B2 B3 C4 C10 D1 D3 D4
Asimilar as tecnoloxías principais asociadas aos sistemas de comunicación V2 X	A1 A2 B1 B2 B3 C4 C10 D1 D3 D4
Asimilar o proceso de desenvolvemento e validación deste tipo de sistemas e das ferramentas principais utilizadas	A1 A2 A3 A5 B1 B2 B4 B8 C2 C4 C10 D1 D2 D3 D4 D7 D9

Definir os componentes principais necesarios para o desenvolvemento de vehículos autónomos e conectados.	A1
	A6
	A2
	A6
	A6
	A4
	A6
	A5
	B1
	B2
	B3
	B4
	B8
	C2
	C4
	C10
	C18
	D11
	D1
	D2
	D11
	D3
	D4
	D5
	D6
	D11
	D7
	D8
	D9

Contidos

Topic

1 Introdución ao vehículo autónomo e conectado

2 Técnicas de percepción. Lidar, radar	2.1 Principio de funcionamento 2.2 LiDAR para vehículos autónomos 2.3 Comparativa LiDAR vs Cámaras: vantaxes e desvantaxes 2.4 Estrutura de nubes de puntos: coordenadas, sistema de referencia, atributos 2.5 Contidos prácticos
--	---

3 Intelixencia artificial

3.1 Intelixencia Artificial, Machine Learning e Deep Learning 3.2 Principio de funcionamento 3.3 Aplicación: detección, segmentación, clasificación e predición 3.4 Algoritmos más comúns 3.5 Extracción de características 3.6 Contidos prácticos
---

4 Sistemas ADAS

5 Sistemas e tecnoloxías de conectividade e posicionamento

6 Percepción e fusión de datos

7 Funcións de conducción automatizada

8 Validación vehículo autónomo e conectado

9 Proxectos de investigación

10 Prácticas prototipos conducción automatizada e conectada / Simulador de conducción

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas de laboratorio	6	13	19
Lección maxistral	10	16	26
Saídas de estudo	8	4	12
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	2	2
Traballo	0	15	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	0.5	0	0.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Lección magistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.
Saídas de estudo	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Saídas de estudo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaliación		Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas de selección entre varias opciones.		15	A1 B8	B2 D3	C10 D4	D1 D9
	Resultados de aprendizaxe: avalánse todos.						
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma.		35	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B8	C2 C4 C10 D4 B8	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9
	Resultados de aprendizaxe: avalánse todos.						
Traballo	O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase.		35	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B8	C2 C4 C10 D4 D5	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9
	Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.						
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas onde o alumno debe expor os seus coñecementos sobre un tema de forma clara e ordenada.		15	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B8	C2 C4 C10 D4 D5	D1 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9
	Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.						

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un

comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Balado, J., Martínez-Sánchez, J., Arias, P., & Novo, A., **Road environment semantic segmentation with deep learning from MLS point cloud data.**, Sensors, 19(16), 3466, 2019

Che, E., Jung, J., & Olsen, M. J., **Object recognition, segmentation, and classification of mobile laser scanning point clouds: A state of the art review**, Sensors, 19(4), 810, 2019

Geiger, A., Lenz, P., & Urtasun, R, **Are we ready for autonomous driving? the kitti vision benchmark suite**, IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Rec, 2012

Girao, P., Asvadi, A., Peixoto, P., & Nunes, U, **3D Object Tracking in Driving Environment: a short review and a benchmark dataset**, IEEE 19th International Conference on Intelligent, 2016

Complementary Bibliography

Griffiths, D., & Boehm, J., **A Review on deep learning techniques for 3D sensed data classification**, Remote Sensing, 11(12), 1499, 2019

Wirges, S., Fischer, T., Stiller, C., & Frias, J. B., **Object detection and classification in occupancy grid maps using deep convolutional networks**, International Conference on Intelligent Transporta, 2018

Zhu, H., Yuen, K. V., Mihaylova, L., & Leung, H., **Overview of environment perception for intelligent vehicles**, IEEE Transactions on Intelligent Transportation Sy, 2017

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto da presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación: Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Aparte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web, ...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adecuadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucións reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA

Montaxe e pintura

Subject	Montaxe e pintura			
Code	V04M120V06221			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel Abreu Fernández, Carmen María			
Lecturers	Abreu Fernández, Carmen María Álvarez González, David Fernández Vilán, Ángel Manuel García Arca, Jesús Gil Martínez, Manuel Luelmo López, Emilio Pérez Vázquez, Manuel Portillo de la Fuente, Ramón			
E-mail	cabreu@uvigo.es avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Tecnoloxías empregadas nas fases de pintura e montaxe dentro dun entorno de fabricación do sector da automoción.			

Competencias

Code

- A3 Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
- A4 Que os estudantes saibam comunicar as súas conclusións de os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
- B2 Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacíons.
- B3 Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
- B5 Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.
- B6 Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.
- B7 Que os estudantes adquiran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.
- B8 Que os estudantes adquiran capacidade de análise e síntese.
- C13 Posúe unha visión xeral dos procesos de montaxe e pintura como parte das técnicas produtivas empregadas na industria da automoción.
- C15 Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.
- D1 Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.
- D3 Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
- D8 Habilidades nas relacións interpersoais.
- D9 Motivación pola calidade.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Identificar e analizar os procesos de montaxe empregados na industria da automoción.	A6
	A6
	A6
	A3
	A6
	A4
	A6
	B2
	B3
	B5
	B6
	B7
	B8
	C13
	C15
	C18
	C18
	D1
	D3
	D11
	D8
	D11
	D9

Identificar e analizar os procesos de pintura empregados na industria da automoción.	A3
	A4
	B2
	B3
	B5
	B6
	B7
	B9
	B8
	B9
	B9
	B9
	B9
	C13
	C15
	D1
	D3
	D8
	D9

Contidos

Topic

1 Procesos de pintura	1.1 Introducción 1.2 Ensaios de calidad 1.3 Concepção do proceso 1.4 Tratamento de superficies 1.5 Estanqueidade 1.6 Procesos propios do pintado
2 Procesos de montaxe	2.1 Introducción 2.2 Arquitectura e dimensionado dunha liña de montaxe 2.3 procesos propios dunha liña de montaxe

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección magistral	7	14	21
Prácticas de laboratorio	4	8	12
Estudo de casos	3	6	9
Debate	4	2	6
Saídas de estudio	6	4	10
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	0.5	0	0.5
Traballo	0	16	16

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description	
Lección magistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudiantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión magistral.
Saídas de estudio	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Saídas de estudio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á da aula (empresas ou outros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia no desenvolvemento de prácticas en laboratorios, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Description	Qualification Training and Learning Results				
		40	A3	B2	C13	D1
Exame de preguntas obxectivas	Pregunta de selección entre varias opcións. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.			B8	C15	D3 D9
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación dos exercicios realizados durante as prácticas en aula informática e outros propostos para realizar de forma autónoma. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	20	A3	B2	C13	D1
				B3	C15	D3 B5 D8
Traballo	O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase. Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.	40	A3	B2	C13	D1
			A4	B3	C15	D3 B5 B6 D8 B7 B8
				B6		D9
				B7		
				B8		

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a legislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

PRADO PRADO, J.C.; GARCÍA ARCA, J.; FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, A.J., **Fundamentos de Gestión de la Producción**, Dextra, 2020

LIKER, J.K, **Las claves del éxito de Toyota. 14 principios de gestión del fabricante más grande del mundo**, 2^a, Gestión 2000,, 2013

HERNÁNDEZ, J.C.; VIZÁN, A, **Lean Manufacturing. Conceptos, Técnicas e Implantación**, Fundación EOI, 2013

Complementary Bibliography

E. Otero Huerta, **Corrosión y degradación de materiales**, Síntesis, 1997

J. A. González, **Control de la Corrosión. Estudio y medida por técnicas electroquímicas**, CSIC, 1989

J.A JuLve, **Electodeposición de metales**,

Galvanizado en caliente: "Recubrimientos galvanizados en caliente sobre productos acabados de hierro y acero. Especificaciones y métodos de ensayo, Norma UNE EN ISO 1461,

Eduardo Águeda, **Tratamiento y recubrimiento de superficies**, Paraninfo,

Eduardo Águeda, **Preparación de superficies**, Paraninfo,

Pere Molera, **Recubrimiento de los metales**, Marcombo-Boixaeu,

R.G. King, **Surface Treatment and Finishing of aluminium**, Pergamon Press,

BIANCHINI, G.; DYER, R.; FREAM, A.J, **WATERBORNE & SOLVENT BASED EPOXIES AND THEIR END USER APPLICATIONS (VOLUME II)**, SITA Technology Limited,

Werner Rautsch, **The Phosphating of metals**,

Víctor H. de la Rosa, **Introducción de las pinturas al agua, conceptos generales**, BASF COATINGS,

Guy Lorin, **La Phosphatation des Metaux**, EYROLLES,

José Oriol Ávila Montesó, **La fosfatación**, ORIOL, A,

COSTA SANSLONI, J. y otros., **CATAFOREYSIS - Proceso de pintado por electrodepositación catódica**, UNIV. POLITEC. VALENCIA,

Lluís Cuatrecasas, **Diseño avanzado de Procesos y Plantas de Producción Flexible**, Profit,

A. Mª Coves,, **Equilibrado de Líneas de Producción y Montaje**, DOE - UPC,

Cátedra Organización Industrial, UPC, PROTHIU,

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto da presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación: Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Aparte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web, ...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adequadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resoluciones reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA

Xestión Lean

Subject	Xestión Lean			
Code	V04M120V06222			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel Meana Avedillo, Carlos			
Lecturers	Fernández González, Arturo José Fernández Vilán, Ángel Manuel García Arca, Jesús Justo Sanmartín, Pablo Meana Avedillo, Carlos Moares Crespo, José María			
E-mail	carlos.meana@mpsa.com avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Filosofía Lean na industria da automoción.			

Competencias

Code

A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saibam comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B2	Que os estudantes adquiran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacions.
B3	Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
B5	Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.
B6	Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.
B7	Que os estudantes adquieran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.
B8	Que os estudantes adquieran capacidade de análise e síntese.
C14	Posúe e manexa con habilidade os conceptos da xestión Lean como parte das técnicas produtivas empregadas na industria da automoción.
C15	Posúe e manexa con habilidade conceptos de xestión de proxectos, xestión da innovación, loxística, calidade, recursos humanos e medioambiente empregados na industria da automoción.
D1	Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.
D3	Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
D4	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
D5	Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
D6	Comunicación oral e escrita na propia lingua.
D8	Habilidades nas relacións interpersoais.
D9	Motivación pola calidade.
D10	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade más xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Identificar, analizar e aplicar técnicas de xestión Lean no sector da automoción.	A3
	A6
	A4
	B9
	B9
	B2
	B3
	B5
	B6
	B7
	B8
	C18
	C18
	C14
	C15
	D11
	D1
	D11
	D3
	D4
	D5
	D6
	D11
	D8
	D9
	D10
	D11

Contidos

Topic

1 Introducción a Lean	1.1 Conceptos básicos
	1.2 Elementos de Lean
2 PDCA e Método de Resolución de problemas.	
3 VSM. TWI: Training Within Industry = SW&K+JES+JIT.	
4 LEAN. Mellora e concepción.	

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Debate	3	6	9
Estudo de casos	8	12	20
Lección maxistral	7	13	20
Sáidas de estudio	6	9	15
Traballo	2	8	10
Presentación	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudiantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio e sobre as bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o estudiantado teña que desenvolver.
Sáidas de estudio	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.

Atención personalizada

Methodologies Description

Saídas de estudio	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia nun ámbito distinto á aula (empresas ou otros), proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequenos grupos, que ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas cos temas da materia, proporcionándolle orientación e apoio no proceso de aprendizaxe.

Tests	Description
Traballo	O profesor guía ao alumnado na realización dun traballo.

Avaliación		Description	Qualification	Training and Learning Results			
Debate	Posta en común do traballo realizado e as conclusións polos distintos grupos de alumnos, establecéndose un intercambio de opinións entre todos.		10	A3 A4	B2 B3 B5 B6 B7 B8	C14 C15	D1 D3 D4 D5 D6 D8 D9 D10
	Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.						
Traballo	O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase.		80	A3 A4	B2 B3 B5 B6 B7 B8	C14 C15	D1 D3 D4 D5 D6 D8 D9 D10
	Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos.						
Presentación	Exposición do traballo realizado.		10	A3 A4	B2 B3 B5 B6 B7 B8	C14 C15	D1 D3 D4 D5 D6 D8 D9 D10
	Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos						

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a legislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles una cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

PRADO PRADO, J.C.; GARCÍA ARCA, J.; FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, A.J., **Fundamentos de Gestión de la Producción**, Dextra, 2020

MONDEN, Y., **El Just In Time Hoy en Toyota**, Deusto, 1996

LIKER, J.K, **Las claves del éxito de Toyota. 14 principios de gestión del fabricante más grande del mundo**, 2ª, Gestión 2000, 2013

HERNÁNDEZ, J.C.; VIZÁN, A, **Lean Manufacturing. Conceptos, Técnicas e Implantación**, Fundación EOI, 2013

Complementary Bibliography

Masaaki Imai, **Kaizen**, CECSA, 1989

Masaaki Imai, **Como implementar el Kaizen en el sitio de trabajo**, McGraw Hill, 1998

José A. Pérez Fernández de Velasco, **Gestión por procesos**, Esic, 1996

Pierre Béranquer, **En busca de la excelencia industrial**, Limusa, 1994

Jeffrey Liker y David Meier, TOYOTA TALENT: DEVELOPING YOUR PEOPLE THE TOYOTA WAY , McGraw-Hill, 2007
Donald Dinero, TRAINING WITHIN INDUSTRY: THE FOUNDATION OF LEAN , Productivity Press, 2005
Jeffrey Liker y David Meier, The Toyota way fieldbook: a practical guide for Implementing toyota's 4 Ps , McGraw Hill, 2006
Patrick Graupp y Robert Wrona, THE TWI WORKBOOK: ESSENTIAL SKILLS FOR SUPERVISORS , Productivity Press, 2006
Patrick Graupp y Robert Wrona, IMPLEMENTING TWI: CREATING AND MANAGING A SKILLS BASED CULTURE , Productivity Press, 2010
James P. Womack, La máquina que cambió el mundo , Profit editorial, 2017
Daniel Jones & James Womack, Lean thinking , Ediciones gestión 2000, 2012

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.

2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.

3. Respecto da presente guía docente, modifícase en caso de non presencialidade segundo:

A: Competencias: Non se modifican.

B: Resultados de aprendizaxe: Non se modifican.

C: Contidos: Non se modifican.

D: Planificación: Non se modifica.

E: Metodoloxías: Impartirse docencia mediante o emprego de ferramentas telemáticas (campus remoto, vídeos...)

F: Atención personalizada: As sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos baixo a modalidade de concertación previa.

G: Avaliación: Realizaranse probas telemáticas. Mantéñense os criterios de avaliación adecuando a realización das probas, en caso de ser necesario e por indicación en Resolución Reitoral, aos medios telemáticos postos a disposición do profesorado.

H: Bibliografía. Fontes de información: Aparte das referencias bibliográficas da presente guía e da documentación habitual facilitada en Faitic, poderase facilitar documentación adicional (apuntamentos, vídeos, referencias web,...) para que o alumnado sen asistencia presencial poida seguir adequadamente a materia.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucións reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA**Prácticas externas**

Subject	Prácticas externas			
Code	V04M120V06223			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel			
Lecturers	Fernández Vilán, Ángel Manuel			
E-mail	avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description	Prácticas en empresas del sector da automoción.			

Competencias

Code

A2	Que os estudantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A4	Que os estudantes saibam comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B1	Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvemento de proxectos no ámbito da automoción.
B2	Que os estudantes adquieran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacíons.
B3	Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
B5	Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.
B6	Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacíons.
C16	É capaz de adaptarse a unha contorna produtiva do sector da automoción, de aplicar os coñecementos e habilidades adquiridos na súa formación para enfrentarse a problemas reais, en xeral interdisciplinarios.
D1	Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.
D3	Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
D4	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
D5	Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
D6	Comunicación oral e escrita na propia lingua.
D7	Iniciativa e espírito emprendedor.
D8	Habilidades nas relacións interpersoais.
D10	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade más xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Preparar para o exercicio de actividades profesionais e para a inserción no mercado de traballo	A2 A4 B9 B1 B9 B2 B3 B9 B5 B9 B6 B9 B9 C18 C16 C18 C18 C18 D11 D1 D11 D11 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D10
Aplicar os coñecementos científicos e técnicos adquiridos durante os estudos.	A2 B9 B9 B3 B9 B9 B9 C18 C16 C18 C18 C18 C18 D11 D1 D11 D11 D3 D4 D5

Adquirir experiencia a nivel profesional baixo a dirección de persoal externo á universidade e tomar contacto co mundo empresarial.	A2 A4 B9 B1 B9 B2 B3 B9 B5 B9 B6 B9 B9 C18 C16 C18 C18 C18 D11 D1 D11 D11 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D10
Incrementar a capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo para o desenvolvemento da vida profesional.	A6 A6 A2 A6 A6 A6 B9 B1 B9 B2 B3 B9 B5 B6 B9 C16 C18 D11 D1 D3 D4 D11 D6 D11 D7 D8 D11

Adquirir capacidades de traballo en equipo.	A4
	B1
	B9
	B3
	B6
	B9
	B9
	C16
	D1
	D3
	D4
	D6
	D7
	D8
	D10

Contidos

Topic

1 Actividades previas á asignación do destino	1.1 Currículo, entrevista, etc.
2 Asignación de destino	2.1 Actividades e funcións a desenvolver.
3 Realización do período de prácticas	3.1 Integración nun grupo de traballo nunha empresa para levar a cabo actividades que teñan relación co máster

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticum, Practicas externas e clínicas	0	74.7	74.7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	0.3	0.3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O alumno desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión, durante un determinado período, desempeñando as funcións asignadas e previstas na proposta de prácticas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Seguimento e titorización individualizada do traballo desenvolvido durante a estancia na empresa correspondente

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results				
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Avalánse as prácticas externas en función do aproveitamento alcanzado por parte do alumno e cuxa valoración é realizada polo titor en empresa a través dun informe.	100	A2	B1	C16	D1	
			A4	B2		D3	
				B3		D4	
				B5		D5	
	Resultados de aprendizaxe: avalánse todos.			B6		D6	
					D7		
					D8		
					D10		

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o

alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que as prácticas en empresa estean legalmente limitadas total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

- _ Realizaranse as prácticas de forma telemática en caso de ser posible e de acordo coa empresa.
- _ En caso de imposibilidade de continuación telemática das prácticas na empresa na empresa na que se iniciaron, buscásese completar as horas de prácticas noutra empresa que si permita virtuais.
- _ En caso de imposibilidade, ofreceranse ao alumnado afectado clases virtuais de temática equivalente ás prácticas.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucións reitorais ao respecto.

IDENTIFYING DATA

Traballo Fin de Máster

Subject	Traballo Fin de Máster			
Code	V04M120V06225			
Study programme	Máster Universitario en Enxeñaría da Automoción			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	8	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Fernández Vilán, Ángel Manuel			
Lecturers	Fernández Vilán, Ángel Manuel			
E-mail	avilan@uvigo.es			
Web	http://masterautom.webs.uvigo.es/			
General description				

Competencias

Code

- A1 Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
- A2 Que os estudantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
- A3 Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
- A4 Que os estudantes saibam comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
- A5 Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
- B1 Que os estudantes desenvolvan as capacidades necesarias para a redacción, dirección e desenvolvimento de proxectos no ámbito da automoción.
- B2 Que os estudantes adquieran o coñecemento en materias tecnolóxicas, que lles permita a aprendizaxe de novos métodos e teorías, e dótelles de versatilidade para adaptarse a novas situacións.
- B3 Que os estudantes alcancen as habilidades necesarias para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamento crítico e para comunicar e transmitir coñecementos, habilidades e destrezas.
- B4 Que os estudantes adquieran coñecementos para a realización de medicións, cálculos, valoracións, peritacións, estudos, informes e outros traballos análogos.
- B5 Que os estudantes logren a destreza no manexo de especificacións, regulamentos e normas de obrigado cumprimento.
- B6 Que os estudantes dispoñan das aptitudes de organización e planificación no ámbito da empresa e outras institucións e organizacións.
- B7 Que os estudantes adquieran técnicas de traballo en grupo e de capacidade de liderado para aplicar no ámbito da automoción.
- B8 Que os estudantes adquieran capacidade de análise e síntese.
- C17 Adquire a capacidade para realizar, presentar e defender un traballo orixinal no ámbito da enxeñería da automoción de índole profesional diante dun tribunal.
- D1 Capacidade para desenvolver habilidades intelectuais, organizativas e comunicativas adecuadas ao traballo académico e profesional.
- D2 Capacidade no uso de tecnoloxías e a xestión da información.
- D3 Desenvolvemento de rigor e responsabilidade no traballo.
- D4 Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica.
- D5 Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.
- D6 Comunicación oral e escrita na propia lingua.
- D7 Iniciativa e espírito emprendedor.
- D8 Habilidades nas relacións interpersoais.
- D9 Motivación pola calidade.
- D10 Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade más xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Ser capaz de seleccionar e elaborar un traballo orixinal de forma titorizada.	A1 A2 B1 B2 B3 B4 B5 B7 B8 C17 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10
Buscar, extraer e sintetizar información relevante de textos especializados.	A6 A5 B5 B8 D1 D2 D3 D4 D6
Pensar de forma razonada e crítica acerca de cuestións relacionadas coa enxeñaría da automoción.	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B9 B6 B8 B9 C18 C18 C17 D1 D11 D3 D4 D5 D6 D11 D7 D9 D10

Expresarse correctamente de forma oral e escrita.	A6 A2 A6 A6 A5 B9 B1 B9 B6 B7 B8 C17 C18 D11 D1 D11 D11 D11 D6 D8 D9
Expor en público.	A1 A2 A3 A4 B1 B3 B8 C17 D1 D3 D4 D6 D7 D8 D9

Contidos

Topic

1 Realizar un traballo sobre materias incluídas nos contidos do programa, combinando de forma adecuada os coñecementos adquiridos, accedendo ás fontes de información necesarias, realizando as consultas precisas e integrándose en equipos de traballo nunha contorna profesional.

1.1 Procura de información
1.2 Elaboración de propostas
1.3 Redacción do traballo
1.4 Exposición

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Debate	5	5	10
Traballo tutelado	30	150	180
Presentación	5	5	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudiantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral.
Traballo tutelado	O estudiantado, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudiantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada						
Methodologies	Description					
Traballo tutelado	O profesor guía aos alumnos na realización dun traballo orixinal.					
Avaliación						
	Description	Qualification Training and Learning Results				
Debate	Posta en común do traballo realizado e as conclusións polos distintos grupos de alumnos, establecéndose un intercambio de opinións entre todos. Avalánse estes resultados de aprendizaxe: _ Pensar de forma razonada e crítica acerca de cuestións relacionadas coa enxeñaría da automoción. _ Expresarse correctamente de forma oral e escrita. Expor en público.	10	A1 A2 A3 A4 A5 B6	B1 B2 B3 B4 B5 B7 B8	C17	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10
Traballo tutelado	O alumnado debe realizar un documento no que recolla, describa e analice un tema proposto polo profesor, desenvolvendo e aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase. Valoraranse entre outros os seguintes aspectos: a dificultade, adquisición de novos coñecementos e técnicas, traballo autónomo, adecuación ás especificacións iniciais e orixinalidade, O alumno deberá demostrar a adquisición dos contidos formativos e as competencias asociadas ao título.	80	A1 A2 A3 A4 A5 B6 B7 B8	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8	C17	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10
Presentación	Resultados de aprendizaxe: Avalánse todos. Exposición do traballo realizado. Avalánse os seguintes resultados de aprendizaxe: _ Pensar de forma razonada e crítica acerca de cuestións relacionadas coa enxeñaría da automoción. _ Expresarse correctamente de forma oral e escrita. Expor en público.	10	A1 A2 A3 A4 A5 B6 B7 B8	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8	C17	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10

Other comments on the Evaluation

Emprégase un sistema de cualificación numérica de 0 a 10 puntos segundo a lexislación vixente (RD 1125/2003 do 5 de setembro, BOE do 18 de setembro).

Avaliación continua: En cada tema da materia poderanse expor exercicios/traballos que permitirán ao alumno obter neles unha cualificación parcial que lles poderá permitir non realizar total ou parcialmente a parte do exame final correspondente aos devanditos temas.

Compromiso ético: Espérase que o alumno presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considerarase que o alumno non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no presente curso académico será de suspenso (0.0).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

No caso de que a asistencia presencial do alumnado ás clases estea legalmente limitada total ou parcialmente, adoptaranse as seguintes medidas:

1. Garantir que o alumnado matriculado teña disposición dos medios necesarios para o seguimento adecuado da docencia non presencial, que serán: computador persoal e acceso a internet. O alumnado que non dispoña dalgún deses medios deberá comunicalo ao coordinador da materia para solucionalo.
2. Emprégase a plataforma Faitic da materia para a comunicación ao alumnado das distintas medidas adoptadas.
- 3 Atención personalizada: Os profesores substituirán as tutorías presenciais por videoconferencias, foros de Faitic e correo electrónico.
- 4 A defensa do TFM realizaríase por medios virtuais.

A presente guía poderá ser modificada atendendo a resolucións reitorais ao respecto.
